



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Theologia Moralis**

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

**Busenbaum, Hermann**

**Coloniæ Agrippinæ, 1714**

Q. 75. Quomodo practicè sit procedendum, quando advertitur impedimentum, vel oritur prudens de eo suspicio.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-42682**

transiri possit ad alias nuptias, item si dubitetur, an impotentia sit naturalis an accidentalis &c. dicam n. 802. An contrahere liceat, si dubitetur de vita prioris conjugis, dicam à n. 672.

Q. 75. Quomodo practice sit procedendum, quando dicitur impedimentum, vel oritur prudens de eo suspicio. sc. §. 1. Sponsi post sponsalia intelligentes se habere impedimentum dirimens, tenentur desistere à nuptiis, donec dispensationem obtinuerint: si tamen aliter non possent effugere inopertem infamiam, possent pergere, non simulando se consentire, sic enim mentirentur, sed consentiendo, quantum possunt, nam in tali necessitate Ecclesia non prohibet, ut contrahant, quantum possunt, nec per hoc formaliter simularent administrationem vel susceptionem Sacramenti, uti explicatum est, l. 6. p. 1. n. 162. Matrimonium tamen illud non valebit, quia secundum dicta n. 526. manet inhabilitas. Itaque tamen debebunt habere animum non consummandi, priusquam obtinuerint dispensationem, & Matrimonium revalidarint, Sanch. Perez, Gob. tr. n. 256. & 550.

§. 2. Quid facere debeat Parochus, si sciat contrahentes habere impedimentum, & tamen per Episcopum cogatur assistere, dixi n. 485. Si autem Confessarius advertat poenitentem bonam se contraxisse cum impedimento, & adhuc ignorare illud, tenetur, per se loquendo, eum admonere, ut materiales etiam fornicationes impediat, si nempe sit spes, quod sint abstenturi à populo: E contra si advertat istos conjuges esse in errore invincibili, ac moraliter certo judicet, si rescirent impedimentum, tamen perreuros in usu Matrimonii, tenetur tacere, donec

Z 4

obti-

II  
O.I  
mor.  
alidii  
Crox  
VIII

obtinuerit dispensationem, ut curet revalidari, quia melius est permittere peccatum materiale, quàm esse causam vel dare occasionem peccati formalis, uti dixi l. 6. p. 2. n. 1758. & confirmat *Avers.* q. 21. f. 3. ex Cap. *Quia circa*, De consanguinitate, ubi dicitur, *dissimulare poteris, ut remaneant in copula sic contracta, cum ex separatione videas grave scandalum imminere. Nec obstat*, quòd qui ita animo comparatus est, ut non defitteret ab usu Matrimonii, si resciret Matrimonium suum esse nullum, non videatur dispositus ad observanda omnia Dei præcepta, adeoque nec dispositus sit ad absolutionem, nam hoc verum est, si ita comparatus sit ex actu voluntatis præsentis vel præteriti habitualiter perseverante, non autem, si ita comparatus sit ratione actus tantùm conditionatè futuri, quia non ideo nunc est, sed tantùm esset malè dispositus, si resciret, ergo non ideo jam est, sed tantùm esset indispositus; & id patet in aliis exemplis, nam multi non sunt ita animo comparati, ut abstinerent à peccatis, si essent lento igne torquendi, & tamen nunc dispositi sunt ad absolutionem, quando de facto nec habitualement, nec actualem habent comparationem animi ad peccandum, licèt pro tali circumstantia habituri essent: imprudentia autem esset illis talia proponere, & sic tentare ac inducere in peccatum.

541. §. 3. Quamvis prævideatur, quòd monitio sit profutura, si tamen conjuncta sit cum gravissimo incommodo alterius, v. g. prolium, Confessarius non tenetur monere, sed potest permittere eos in bona fide, *Gob.* à n. 57. iterùmque n. 111. & *Spor.* supra. Quòd si aliud malum non timeatur, quàm præcisè divortium, quod alter con-

conjuges a grè est facturus, Gob. n. 115. dicit esse ma-  
nifestandum, quia minus malum est tristitia  
animus, quàm continuatio fornicationum mate-  
rialium: si tamen simul redundaret infamia in  
conjugem alterum, filere posse; si autem Matri-  
monium tale vergeret in grave damnum publi-  
cum, teneretur monere, quia publicum bonum  
prevalere dicit privato. Gob.

§. 4. Quando Confessarius dubitat, an sua 542.  
monitio sit profutura an obfutura, si Matri-  
monium necdum contractum est, communiter  
consultius est impedimentum detegere, dum-  
modo sit aliqualis spes, ut pœnitens desistat vel  
dispensationem petat: si Matrimonium sit con-  
tractum, conferri debent inter se spes & timor  
dubium, idque eligendum, quod præponderat: si  
certum discerni non possit, quid præponderet,  
certius est filere, donec Confessarius ipse dispen-  
sationem conjugibus obtinuerit, aut pœnitens  
preceatur disponendus ad audiendam monitio-  
nem: quòd si dispensatio brevi obtinenda esset,  
moneri posset, quia spes magna est tantisper ab-  
stinenturum ab usu Matrimonii, & quamvis ad-  
huc adsit periculum, tamen videtur præponde-  
rare certa scientia, quòd sæpe fornicationes ma-  
teriales sit facturus, quàm incertus timor, quòd  
aliquas formales facturus sit, Gob. n. 75. & 113.

§. 5. Si pœnitens dubius de valore sui Matri- 543.  
monii interroget, Confessarius, per se loquen-  
do, teneretur dicere veritatem: an autem possit  
aliquando dissimulare, dixi l. 6. p. 2. n. 1759.  
Quidquid sit de obligatione respondendi, plùs  
non respondeat, quàm interrogetur, nam rectè  
dicunt Tam. & Gob. n. 66. posse dissimulare veri-  
tatem aut verbis eludere, si gravissima mala im-  
mine-

Z 5

mine-

minerent ex clara veritatis manifestatione.

544. §. 6. Si conjux confiteatur se carnaliter peccasse cum non conjuge, appromisso illi Matrimonio, communiter spes est, quod profutura sit admonitio, hinc Confessarius debet monere, ut eum animum dimittat, eò quod Matrimonium illud futurum sit invalidum ob impedimentum criminis, *Gob. n. 107.*
545. §. 7. Quamvis Confessarius sciat Matrimonium esse nullum ob impedimentum dirimens, si tamen causas justas habeat hoc tacendi, & penitens pergat invincibiliter ignorare impedimentum, tenetur illum obligare ad reddendum debitum, si fortè illud neget ex odio vel averfione, aut quia vovit castitatem, dicendo conjugem teneri reddere debitum justè petenti, quia tenetur obligare ad peccatum materiale, quando aliter evitari non potest formale, actio enim illa tum propriè non est peccatum, sed omnino est licita, *Sanch. Fill. Cón. aliique multi cum Gob. n. 100. contra Sot. Bonac. & alios.*
546. §. 8. Quamvis manifestando impedimentum nullo modo manifestetur peccatum, si tamen cedat in damnum illius, ex cujus confessione hausta est illius notitia, taceri debet, quia alioquin confessio redditur odiosa, *Gob. à n. 120.*
547. §. 9. Si Cajus adductus in suspicionem fornicationis commissæ cum consanguinea Bertæ, quam volebat ducere, negarit primùm, sed postmodum falsus sit cum juramento & coram testibus, nunc autem iterum neget & dicat, se esse inductum ad hoc jurandum: *Lugo in Resp. mor. l. 1. dub. 41.* dicit Episcopum vel Parochum ei credere non posse, nisi sufficientibus indiciis probeb falfitatem suæ confessionis, quia confessio

testis extrajudicialis probat contra confitem, donec de ejus errore constet, uti docet Me...

§ 10. Si populus mullitet de impedimento 548.

inter contracturos, videndum, ex quo fundamto id fiat, nam si tantum est rumor vulgi...

Q. 76. Quid addendum sit circa impedimentum er- 549.

Can. un. 29. q. 1. enumerantur precipui errores: Error personæ est, quando hic...

§. 2.

mor.
alidii
Crox
VIII